

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **C. P. T.,**
nar.,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem,

zastoupen: advokátem **Mgr. Emilem Doleželem,**
sídlem Sokolovská 32/22, Praha 8

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky,**
Odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2019, č. j. OAM-80/ZA-ZA11-HA13-2019

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný neudělil žalobci azyl podle § 12, § 13, § 14, zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a kterým bylo dále rozhodnuto, že žalobci nelze udělit doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu.
2. Žalobce namítá, že hlavním důvodem, proč si požádal o azyl, je obava z pronásledování v jeho vlasti. V trestní věci, ve které byl odsouzen, pomohl rozkrýt trestnou činnost ostatních pachatelů, čímž výrazně napomohl orgánům činným v trestním řízení. Svou výpověď si však tři z pachatelů zneprátnil a obává se proto, že v případě návratu se mu mohou mstít, také již kontaktovali jeho rodinu. Dále žalobce namítá, že žalovaný jej chytá za slovo. To dovozuje z toho, že žalovaný konstatoval, že žalobce sice umí česky, ale na některé otázky potřeboval tlumočníka. Žalovaný měl také uvést, že žalobce v jiném řízení vypověděl, že mu v návratu do Vietnamu nic nebrání. Zároveň měl žalobci vytknout, že jestliže se nikdy ve vlasti na policii neobrátil, nemůže znát její postoj a chování. Žalovaný se divil též tomu, že žalobce o mezinárodní ochranu žádá až se značným zpožděním. Žalobce s ohledem na uvedené namítá, že posouzení žalovaného je zcela nesprávné, kdy skutečnosti uvedená žalobcem překrucuje v jeho neprospěch. Také úroveň znalosti českého jazyka je podle žalobce v řízení o udělení mezinárodní ochrany zcela nerozhodná.
3. Žalobce namítá, že pokud žalovaný zpochybňuje jeho očekávání ohledně vietnamské policie s poukazem na to, že policii nikdy nekontaktoval, pak ve Vietnamu panuje v široké veřejnosti relativně přesné povědomí o činnosti státních orgánů, a zvláště orgánů činných v trestním řízení. I ze stanoviska MZV ČR podle žalobce plyne, že efektivní ochrana občanů ze strany policie je ve Vietnamu v porovnání s ČR omezená. Žalobce se proto domnívá, že není důvod jeho negativní očekávání v tomto směru zpochybňovat. Odůvodnění žalovaného ohledně možného pronásledování, kdy žalovaný zpochybnil hrozbu na životě a zdraví žalobce za současné absence státní ochrany, je podle žalobce nepřekoumatelné. Rozhodně jde v daném případě o pronásledování, které bylo způsobeno spoluprací s orgány české policie, a které svou slabou ochranou vietnamský stát ponechává bez efektivní ochrany.
4. Žalovaný dle žalobce vytýká, že žalobce spáchal vážný zločin dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, žalovaný však měl váhu spáchaného zločinu posoudit samostatně, neboť v zákoně a závazných výkladech jsou měřítka vážnosti stanoveny pouze orientačně. Žalobce sice spáchal trestný čin, který je dle trestního zákoníku zvláště závažným zločinem, avšak jeho jednání v souzené věci bylo marginální a nesplňovalo charakter vážného zločinu ve smyslu mezinárodněprávní ochrany. Úloha žalobce se odrazila také v nejmírnějším trestu, který mohl dostat, a to oproti ostatním pachatelům. Žalobce nikdy nepřechovával žádné omamné látky či jiné drogy, jak rozvádí žalovaný, který zjevně neměl celý rozsudek o trestu žalobce k dispozici.
5. Žalovaný nezohlednil ani rodinné poměry žalobce. Žalovaný měl rovněž upozornit na to, že žalobce podal svou žádost až se značným zpožděním, nikoli ihned po vykonání trestu. To žalobce odůvodňuje tím, že měl platné povolení k pobytu a obavy o svůj život začal mít až poté, co zjistil, že by se měl do Vietnamu vrátit, proto až tehdy podal žádost o azyl. Žalovaný neprovedl dostatečné množství potřebných důkazů, konkrétně

si neopatřil rozsudky z trestní věci, nevyžádal si výslech manželky a matky žalobce ohledně vyhrožování žalobci.

6. Žalovaný považuje námitky žalobce za zcela neopodstatněné. Žalovaný se domnívá, že důvodem podání žádosti žalobce o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci pobytu. K obavám žalobce, že mu ve vlasti bude hrozit pomsta, žalovaný uvedl, že z dostupných informací vyplynulo, že zatím není znám žádný případ, kdy by došlo k tomu, že by vietnamské soudy vynesly nový rozsudek v totožném trestním případě, za který již byl pachatel odsouzen v jiné zemi. Z rozsudku Vrchního soudu v Praze č. j. 12 To 117/2014 ze dne 20. 2. 2015 žalovaný zjistil, že soud vyhodnotil míru společenské škodlivosti jako velmi vysokou. S ohledem na povahu páchané trestné činnosti, jejímu rozsahu a společenské nebezpečnosti se jedná o vážný zločin, který předpokládá § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Žalobce by jako právně způsobilá osoba měl být připraven nést následky svého jednání. Ani rodinné či osobní poměry žalobce nejsou v jeho případě azylově relevantní. Žalovaný nedospěl k závěru, že by mohl žalobce mít ve vlasti obavy z pronásledování, pro posouzení tamní situace si přitom vyžádal celou řadu podkladů. Trestnou činnost žalobce pak nelze v žádném případě bagatelizovat. Závěrem žalovaný uvedl, že z jednání žalobce vyplývá laxní přístup, neboť se sice dostavil k seznámení s podklady pro rozhodnutí, ale odmítl se seznámit s předestřenými písemnostmi a neuplatnil žádné návrhy.
7. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
8. Žalobce k žádosti sdělil, že je ženatý, v ČR žije s manželkou a dcerou ve společné domácnosti. Je zdravý, nemá žádné náboženské ani politické přesvědčení. Do ČR poprvé přijel v roce 2006, v letech 2006 až 2010 zde pobýval na základě povolení k pobytu za účelem podnikání. V roce 2012 vycestoval do Vietnamu, a následně se opět vrátil. Důvodem podání žádosti je skutečnost, že v ČR má rodinu a chtěl by zde zůstat. Zároveň má obavy z návratu do vlasti, neboť v ČR spolupracoval s policií a bojí se, že ve Vietnamu se mu mohou mstít.
9. Při pohovoru úvodem sdělil, že rozumí dobře česky. Pohovor byl však veden ve vietnamském jazyce za přítomnosti tlumočnicka. V roce 2013 byl ve vazbě, poté byl ve výkonu trestu, kdy propuštěn byl v srpnu 2017. Při výslechu spolupracoval s policií a vše podstatné jí sdělil. Touto výpovědí mohl způsobit potíže třem osobám. Ty jsou podle něj na svobodě ve Vietnamu, jak se dozvěděl od svých známých. Žalobce se bojí, že by jej od nich při návratu do Vietnamu čekala msta. To dovozuje z toho, že poté co byl propuštěn, mu jeho kamarádi řekli, že se po něm tito muži ptali. O mezinárodní ochranu požádal až poté, co již neměl možnost pobývat v ČR legálně. Na policii ve Vietnamu by se nemohl obrátit, neboť není moc spolehlivá a moc nepomáhá, nikdy se však na ni neobracel. Od matky ví, že u nich doma byli dva muži a ptali se na adresu žalobce v ČR. Má obavy, že by jej tito muži mohli zabít. V ČR má manželku, se kterou má dceru. Jako otec dcery byl nejprve veden dle žalobce „nějaký Čech“, následně podal žalobu na určení otcovství a jako otec byl stanoven on. Na výchově dcery se aktivně podílí. Manželka je znovu těhotná. K dotazu, z jakého důvodu nehovořil o obavách z pachatelů trestné činnosti již v řízení o správním vyhoštění v roce 2017, žalobce uvedl, že to bylo proto, že v tomto řízení nebyl přitom tlumočnick a asi nerozuměl správně otázce. Dotyčné osoby měly navíc manželku kontaktovat před zhruba půl rokem (pohovor v řízení o udělení mezinárodní ochrany byl veden v lednu 2019).

Vyřešit situaci tím, že by se přestěhoval na jiné místo ve Vietnamu, nemůže, nikoho jinde nezná. V ČR je již od roku 2006 a zvykl si zde.

10. Dne 28. 5. 2019 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí, kterým žalobci mezinárodní ochranu v žádné formě neudělil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení azylu dle § 12, § 13, § 14 zákona o azylu a konstatoval, že žalobci nelze udělit doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu. Žalovaný poukázal na to, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla legalizace pobytu na území České republiky, zároveň návrat do Vietnamu odmítá z rodinných důvodů a z obavy z pomsty za jeho spolupráci s policií.
11. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba nebyla podána důvodně.
12. Soud ve věci rozhodl při jednání dne 3. 6. 2020.
13. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
14. Podle § 12 zákona o azylu „[a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
15. Podle § 14 zákona o azylu „[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“
16. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu „[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“
17. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu „[z]a vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“
18. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu „[p]ronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.“

19. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu „[p]ůvodcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“
20. Jádrem žaloby je námitka, že žalovaný se podle žalobce nedostatečně vypořádal s možným pronásledováním, které by žalobci při návratu do Vietnamu mohlo hrozit.
21. K tomu soud úvodem konstatuje, že touto otázkou se žalovaný podrobně zabýval. Nejprve uvedl, že jelikož z výpovědi žalobce nevyplynulo, že by byl ve Vietnamu jakkoli politicky činný, azyl dle § 12 písm. a) zákona o azylu žalobci neudělil. Žalovaný neshledal ani důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu.
22. Pro posouzení situace v zemi si žalovaný obstaral podklady, jejichž výčet uvedl na straně tři napadeného rozhodnutí. Podklady zcela odpovídají požadavkům § 23c písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud ve vztahu ke shromážděným podkladům v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81 uvedl: „[P]ři používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Také těmto požadavkům podklady shromážděné žalovaným zcela vyhovují.“
23. Soud neshledal tvrzené nedostatky ohledně skutkových zjištění žalovaného. Žalovaný se dostatečně zabýval všemi tvrzeními, která žalobce uvedl, a porovnal je se závěry zjištěnými z podkladů. Postup žalovaného byl v souladu s právními předpisy i judikaturou, například v této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57, kde uvedl: „[N]ení povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.“ Správní orgán rozhodující ve věci mezinárodní ochrany musí podle závěrů vyslovených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 – 74, při osobních pohovorech postupovat tak, aby žadateli o udělení mezinárodní ochrany umožnil předložit v úplnosti důvody své žádosti.
24. Žalovaný hodnotil, zda by mohlo žalobci hrozit nebezpečí ze strany vietnamských státních orgánů v souvislosti s jeho trestní minulostí v ČR. Na podkladě informace MZV ČR č. j. 91747/2018-LPTP ze dne 13. 2. 2018 dovodil, že dle obecných ustanovení trestního zákoníku ve Vietnamu může být vietnamský občan v zemi trestně stíhán i pro trestný čin, který spáchal v zahraničí, trestní zákoník však výslovně neuvádí případ, kdy by pro takový trestný čin byl občan již ve třetí zemi odsouzen, není též znám případ, kdy by byl ve Vietnamu soudem vynesena rozsudek ohledně trestného činu, za který již byl pachatel odsouzen v jiné zemi. Žalovaný dále zkoumal postavení osob, které se do Vietnamu vrací po vykonání trestu odnětí svobody v zahraničí, přičemž zjistil, že z dostupných informací plyne, že tyto osoby nejsou vystaveny perzekuci ze strany státních orgánů, vykonaný trest se ani nezapisuje do místního rejstříku trestů a na danou osobu je naopak pohlíženo jako na osobu bezúhonnou.

Výjimkou jsou pouze případy, kdy má dotyčný zároveň kriminální minulost již z Vietnamu. Toto však není případ žalobce, neboť žalovaný nezjistil, že by v minulosti ve Vietnamu nějaký trestný čin spáchal.

25. Hlavní obavou žalobce je, že v rámci trestního řízení spolupracoval s policií, kdy v souvislosti s jeho výpovědí mohly být poškozeny tři osoby. Po propuštění z výkonu trestu se od svých kamarádů dozvěděl, že tyto osoby se po něm ptají, a žalobce se domnívá, že jsou nyní ve Vietnamu na svobodě a v případě návratu by jej mohly i zabít.
26. Žalovaný se předmětnou obavou zabýval na straně 6 rozhodnutí. Uvedl, že z výpovědi žalobce vyplynulo, že vietnamskou policii nepovažuje za příliš spolehlivou, moc podle něj nepomáhá, přičemž ohledně těchto tvrzení vycházel žalobce z veřejného mínění o policii ve Vietnamu, sám se na policii dříve nikdy neobrátil. Žalovaný též podotkl, že obavy žalobce hodnotí jako uváděné účelově, s cílem vyvolat dojem existence azylově relevantních důvodů. Dle žalovaného žalobce má možnost se ve vlasti obracet na policii, a bude pouze na něm, zda tak učiní.
27. Lze přisvědčit žalobci, že žalovaný neshromáždil žádné podklady o stavu státní správy (policie, justice jako takové) a zabýval se možným odsouzením žalobce za tentýž trestný čin, aniž by dané žalobce jakkoli namítal. Zároveň lze být obecně rezervovaný k požadavku na cizince, aby osvědčil nedostupnost ochrany v zemi původu, zejména když oproti obvyklým obecným námitkám o hrozbě věřitelů je zde přítomna určitá relevance hrozby vycházející z postoje žalobce v trestním řízení. Žalobce sice nebyl „korunním“ důkazem v odsouzení dalších spolupachatelů, ale byl součástí té skupiny spolupachatelů, kteří se k jednání přiznali a s orgány činnými v trestním řízení spolupracovali, tudíž byl součástí mozaiky k odsouzení nejen své osoby.
28. Otázkou možné hrozby vážné újmy ze strany soukromých osob se zabýval Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 16. 9. 2008 č. j. 3 Azs 48/2008 – 57 ze dne 16. 9. 2008, přičemž dospěl k tomu, že soukromé osoby mohou být původci pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, a též vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. V usnesení č. j. 5 Azs 7/2019 – 36 ze dne 10. 10. 2019 Nejvyšší správní soud připomněl, že: *„[P]okud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny (např. proto, že vůbec neexistují) či ochotny (např. proto, že určitou skupinu ve společnosti systematicky odmítají chránit, ač ji samy neperzekuuji) poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmou způsobenou nestátními subjekty, rovněž nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel. Současně podotkl, že břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti (resp. nedostatečnosti) ochrany v zemi původu leží na straně žadatele.“*
29. V této souvislosti lze poukázat dále na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 – 37, v jehož právní větě je uvedeno, že *„[P]ouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“*
30. Soud odkazuje dále na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 154/2019 – 35 ze dne 27. 11. 2019, podle kterého: *„[P]ronásledování ze strany soukromých osob již bylo předmětem posouzení zdejšího soudu v mnoha rozhodnutích, např. v rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ve kterém vyslovil, že má-li žadatel o azyl v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není to bez dalšího důvodem pro*

udělení azylu ani podle § 12 zákona o azylu, ani podle § 14 citovaného zákona. V rozsudku ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004 - 53 Nejvyšší správní soud uvedl, že „[P]otíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i patření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.“ Obdobně se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49, ze dne 31. 3. 2004, č. j. 6 Azs 41/2004 - 67, a z e d n e 2 6. 8. 2004, č. j. 5 Azs 187/2004 - 49. Dále lze odkázat například na rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, v němž bylo řečeno, že: „jednání soukromých osob, resp. vyhrožování ze strany soukromých osob, nelze samo o sobě považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu“.

31. Ohledně možnosti ochrany ze strany státních orgánů ve Vietnamu si soud dovoluje odkázat například na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 28/2011 – 54 ze dne 31. 8. 2011, podle kterého: *„[N]ejvyšší správní soud dodává, že se plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu, který ze zpráv o zemi původu zjistil, že ve Vietnamu mají tamní občané možnost se účinně obrátit v případě ohrožení či porušení svých práv na policii, soud a rovněž na nestátní instituce a potencionální problémy stěžovatelky s jejími věřiteli v zemi původu proto nelze považovat za relevantní z hlediska udělení některé z forem mezinárodní ochrany.“*
32. A též usnesení č. j. 7 Azs 374/2019 - 27 ze dne 20. 2. 2020, podle nějž: *„[N]ejvyšší správní soud nezpochybňuje, že situace ohledně vymahatelnosti práva ve Vietnamu je problematická. Na druhou stranu je třeba uvést, že ustálená judikatura zdejšího soudu k § 14a zákona o azylu (viz například rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, publikovaný pod 1840/2009 Sb. NSS) vyhrazuje doplňkovou ochranu pouze pro nejvážnější a bezprostředně hrozící ohrožení života a zdraví žadatele o mezinárodní ochranu, což rozhodně není případ stěžovatelem tvrzených obav. Podle tvrzení stěžovatele se v případě vyhrožování ze strany věřitele jednalo o ojedinělý skutek a žádné další faktické potíže nikdy neměl. Přestože měl stěžovatel podle svého tvrzení obavu o svůj život a cítil se být ohrožen, neobrátil se s žádostí o pomoc na příslušné vietnamské státní orgány a svou situaci vyřešil odjezdem do České republiky. Neprokázal tedy, že mu příslušné státní orgány v zemi původu odmítly poskytnout ochranu.“*
33. Závěr, že se žalobce má možnost ve Vietnamu obracet na státní orgány, lze podpořit rovněž odůvodněním Nejvyššího správního soudu, které uvedl v usnesení č. j. 10 Azs 112/2019 – 34 ze dne 26. 6. 2019: *„[P]rávní systém ve stěžovatelově zemi původu, byť jistě není ideální, dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny (srov. rozsudek ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, co do situace ve Vietnamu obecně viz též rozsudek ze dne 26. 9. 2018, č. j. 7 Azs 265/2018-27).“*
34. Žalovaný došel k závěru, že se žalobce na policii ve Vietnamu v případě tvrzených potíží obracet může. Žalobce tento závěr dostatečně nezpochybnil, neboť při pohovoru pouze obecně uvedl, že policie ve Vietnamu podle něj není příliš spolehlivá, přičemž vycházel z povědomí veřejnosti, které o policii ve Vietnamu převažuje. Subjektivní dojmy žalobce o efektivitě či neefektivitě policie a státních orgánů však nemohou být samy o sobě dostačující, aby prokázaly, že je situace v zemi natolik špatná, že se lze

domnívat, že je vyloučeno, že by státní orgány byly schopny zajistit žalobci ochranu, tím méně, že by mělo jít o pronásledování. Jakkoli se citovaná judikatura vztahuje k obavám žadatelů o mezinárodní ochranu z možného protiprávního jednání věřitelů, má soud za to, že lze tyto závěry vztáhnout i na obavy žalobce. Dle judikatury není sice možné situaci ve Vietnamu, pokud jde o vymahatelnost práv, označit za ideální, nicméně závěry žalovaného o tom, že má žalobce možnost využít ochrany státních orgánů ve Vietnamu, potvrzuje. Lze tak uzavřít, že žalovaný postupoval v souladu s citovanou judikaturou, pokud obavy žalobce z možné nedostatečné ochrany policie ve Vietnamu neshledal důvodnými pro udělení azylu.

35. K námitce ohledně tvrzení, že žalovaný chytá žalobce za slovo, když uvedl, že žalobce tvrdil, že umí česky, ale zároveň na některé otázky potřeboval tlumočníka, soud uvádí, že tato námitka je nedůvodná. Žalovaný ve svém rozhodnutí tuto skutečnost nijak nezohlednil a pouze ji konstatoval v odvodnění. Rovněž skutečnost, že žalobce uvedl v jiném řízení, že mu při návratu do vlasti nic nehrozí, žalovaný nikterak v neprospěch žalobce nevyhodnotil, pouze ji zmínil v souvislosti s rekapitulací jeho tvrzení při pohovoru. Soud neshledal ani jiné pochybení žalovaného ohledně možné bagatelizace situace či tendenci posuzovat zjištěné skutečnosti čistě v neprospěch žalobce.
36. Žalovaný u žalobce neshledal žádný důvod zvláštního zřetele hodný, pro který by bylo možné mu udělit azyl dle § 13 zákona o azylu, ani azyl z humanitárního důvodu dle § 14 zákona o azylu. Zabýval se přitom rodinnými, sociálními i ekonomickými poměry žalobce. Není tedy pravdou, že by zkoumání těchto poměrů pominul, jak tvrdí žalobce.
37. Žalobce v protokolu k žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že je ženatý, v ČR má dceru, přičemž uvedl, že manželka je znovu těhotná. Z obsahu spisového materiálu soud zjistil, že, původně byl jako matrikový otec dcery žalobce uveden M. K., nar. X, avšak rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 11. 4. 2018 č. j. 14 Nc 8027/2017-50 byl jako otec určen žalobce. Žalobce upřesnil, že žalobu ve věci určení otcovství podali s manželkou až poté, co se v roce 2013 vzali. Dcera žalobce má české občanství, jak plyne z žalobcem doloženého osvědčení.
38. Součástí spisového materiálu je též dokumentace z řízení o správním vyhoštění, kdy při výslechu dne 8. 11. 2017 žalobce uvedl, že má jednu dceru, se kterou žije spolu s manželkou ve společné domácnosti. Z vězení byl propuštěn po 4 letech, v ČR chce zůstat, neboť u soudu mu řekli, že bude v jiném trestním řízení důležitý svědek. Dne 15. 12. 2017 byla vyslechnuta i manželka žalobce. Ta uvedla, že má ještě dceru T. V. H. L., narozenou dne X, která žije ve Vietnamu, ale má se vrátit do ČR, tato dcera není žalobce, manželka uvedla, že ji má s jiným mužem, státním příslušníkem Vietnamu. Soud dále zjistil, že v rozsudku Vrchního soudu v Praze č.j. 12 To 117/2014 – 5083 ze dne 20. 2. 2015 je uvedeno, že žalobce je veden jako otec ve zprávě o novorozenci v Thomayerově nemocnici v případě dcery T. V. H. L. Soud provedenou lustrací zjistil, že T. V. H. L. není dcerou žalobce, přestože její otcovství na základě prohlášení rodičů v porodnici bylo k odvolání žalobce důvodem pro změnu trestu vyhoštění žalobce v rámci trestního řízení. Oproti tomu bylo soudem určeno otcovství k dceři H. P. K., u které byl jako otec veden český státní příslušník. Výše uvedené děti jsou děti manželky žalobce.

39. Žalobce má tedy s manželkou jednu dceru, přičemž, jak uvedl, s nimi žije ve společné domácnosti a na výchově dcery se podílí.
40. Soud o námitku žalobce, že žalovaný nedostatečně zkoumal jeho rodinné poměry v souvislosti s žádostí o mezinárodní ochranu, důvodnou neshledal.
41. Existence rodinných vazeb nepředstavuje bez dalšího azylově relevantní důvod. V usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 As 84/2015 - 24, Nejvyšší správní soud konstatoval: „[U]stálená judikatura Nejvyššího správního soudu nevylučuje, že by zásah do rodinného a soukromého života cizince mohl představovat, a to ve velmi výjimečných případech, důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Bylo by to možné např. v případech, kdy by si žadatel vytvořil na území České republiky takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky (srov. rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, a ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 - 92). Každé vycestování cizince, a to zvláště v případě jeho předchozího dlouhodobého pobytu v České republice, může obecně představovat zásah do jeho rodinného a soukromého života. Nicméně zákon o azylu poskytuje ochranu až v případech nepřiměřeného zásahu.“ K tomuto v usnesení č. j. 5 Azs 167/2016 - 25 ze dne 16. 11. 2016 Nejvyšší správní soud dále doplnil: „[P]odle citovaného rozhodnutí se nejedná o nepřiměřený zásah, může-li cizinec a jeho rodina vést svůj soukromý život v jiné zemi, například tam, kde se nachází ostatní příbuzní. U stěžovatele nebylo prokázáno, že by nemohl založit rodinu, budovat své zázemí či prohlubovat rodinné vazby (včetně těch s příbuznými pobývajícími v České republice) v zemi původu. V usnesení ze dne 11. 9. 2014, č. j. 5 Azs 22/2013 - 31, Nejvyšší správní soud uvedl, že skutečnost, že cizinec nemá v zemi původu žádné zázemí a nemůže spoléhat ani na pomoc svých příbuzných, sama o sobě neodůvodňuje udělení žádné z forem mezinárodní ochrany.“
42. Žalobce neprokázal, že by nemohl své rodinné vazby nadále realizovat ve Vietnamu. Vycestování manžela by nepochybně do jeho rodinných poměrů zasáhlo, avšak žalobci nic nebrání, aby svůj pobyt v ČR následně legalizoval podle příslušných právních předpisů cizineckého práva. Pokud navíc žalobce páchal trestnou činnost, za kterou byl následně ve výkonu trestu, pak v tomto období rovněž s rodinou nežil, přičemž tuto skutečnost zapříčinil sám. Zároveň soud neumí posoudit flexibilitu ohledně otcovství dětí manželky žalobce, zda jde o soukromou flexibilitu manželky, pro vietnamskou komunitu v zásadě vyloučenou, a nebo o flexibilitu právní s účinky pro získání pobytového oprávnění. Pokud by se jednalo o první případ, nelze rodinné vazby žalobce považovat za silné. Pokud o druhý případ, je věrohodnost žalobce jako takového zásadně oslabena. Provést dokazování za účelem zjištění skutečného stavu soud považuje za nemožné a tím i neúčelné, přičemž pro posouzení věci s ohledem na přijaté závěry rozsudku i nerozhodné.
43. Žalovaný upozornil na to, že žalobce podal svou žádost až se značným zpožděním, nikoli ihned po vykonání trestu. To žalobce odůvodňuje tím, že měl platné povolení k pobytu a obavy o svůj život začal mít až poté, co zjistil, že by se měl do Vietnamu vrátit, proto až tehdy podal žádost o azyl. K tomu soud uvádí, že v dané věci je rozhodný nikoli návrat do země původu, ale okamžik, kdy se žalobce měl dozvědět o výhrůžkách. Při pohovoru se žalovaný pokusil v tomto rozsahu žalobce znevěrohodnit, ale to se mu nezdařilo, neboť původní dotaz na okamžik zjištění újmy nebyl dostatečně cílený. Soud konstatuje, že institut mezinárodní ochrany lze použít

pouze v odůvodněných případech. Představuje formu mimořádné pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí., nikoli poslední prostředek k zabránění opuštění území ČR. Není možné jej ani zaměňovat s jinými formami pobytu cizinců, které upravuje zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, uvedl: „[A]zylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“ Pokud je cílem žalobce pobyt v ČR legalizovat, je na místě postupovat podle předpisů cizineckého práva, zejména dle uvedeného zákona o pobytu cizinců.

44. Ekonomické či sociální potíže v zemi původu taktéž není možné považovat za důvody, které by umožňovaly udělit žalobci mezinárodní ochranu. Soudu není ani známo, že by ve Vietnamu v současné době probíhala humanitární či jiná katastrofa.
45. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný při posuzování naplnění předpokladů pro aplikaci stanovení § 15a zákona o azylu v daném případě vycházel ze zjištění, že žalobce byl v České republice odsouzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2014, sp. zn. 46 T 3/2014, odsouzen za zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku a zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 2 písm. a) odst. 3 písm. c) trestního zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku. Byl odsouzen k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 6 let, byl umístěn do věznice s ostrahou a současně mu byl uložen trest vyhoštění z území ČR ve výměře 10 let. Rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 2. 2015 č. j. 12 To 117/2014 byl rozsudek Městského soudu v Praze zrušen ve vztahu k výroku o způsobu výkonu trestu odnětí svobody, a též ve výroku o trestu vyhoštění, přičemž žalobce byl nově zařazen do věznice s dozorem a trest vyhoštění z území ČR mu nebyl uložen.
46. Žalovaný se dále zabýval tím, zda zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, lze považovat za vážný zločin ve smyslu zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že pojem „vážný zločin“ není příslušnými právními předpisy definován, žalovaný nejprve přistoupil k vymezení tohoto pojmu. Uvedl, že ustanovení § 14 odst. 1 trestního zákoníku stanovuje, že trestné činy se dělí na přečiny a zločiny, přičemž přečiny jsou dle § 14 odst. 2 trestního zákoníku všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, za něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let. Dle ustanovení § 14 odst. 3 trestního zákoníku jsou zvlášť závažnými zločiny ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 10 let. Žalovaný v této souvislosti poukázal na závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v jeho rozsudku ze dne 1. 2. 2017, sp. zn. 6 Azs 309/2016, dle kterého takové vymezení vážného zločinu založené pouze na definici obsažené v trestním zákoníku, by bylo zjednodušené a nedostatečně zohledňující povahu azylového práva. Nejvyšší

správní soud také konstatoval, že pojem „vážný zločin“ je třeba vykládat v kontextu kvalifikační směrnice i Úmluvy o právním postavení uprchlíků (Ženevská úmluva). Nejvyšší správní soud dále připomněl, že výkonem tohoto pojmu se již zabýval i Soudní dvůr Evropské Unie v rozsudku ze dne 9. 11. 2010, č. C-57/09 a C-101/09, kdy dospěl k závěru, že vážný zločin, na jehož základě lze žadatele vyloučit z možnosti udělení mezinárodní ochrany, musí být skutečně závažný, tj. musí dosahovat vysokého stupně závažnosti. Posouzení vážnosti zločinu pak musí být provedeno vždy konkrétně s přihlédnutím k okolnostem každého jednotlivého případu. Žalovaný uvedl, že trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy je definován jako úmyslný a za jeho spáchání je za okolností jako v případě žalobce, tedy že jej spáchal ve velkém rozsahu, stanoven trest odnětí svobody s trestní sazbou v rozmezí 8 - 12 let. Dle ustanovení § 14 odst. 3 trestního zákoníku se tedy jedná o zvlášť závažný zločin a lze tak konstatovat, že zločin, který žadatel spáchal, je obecně považován za vážný.

47. Pokud se jedná o povahu zločinu, z jehož spáchání byl žalobce usvědčen a uznán vinným, a pro který byl odsouzen, žalovaný konstatoval, že dle jeho názoru se jedná o zločin nesporně „vážný“ ve smyslu zákona o azylu, třebaže byl žalobci uložen trest při spodní hranici zákonné trestní sazby. V této souvislosti poukázal na to, že z odsuzujícího rozsudku Vrchního soudu v Praze současně vyplývá, že soud vyhodnotil míru společenské škodlivosti jako velmi vysokou, a to především s ohledem na skutečnost, že žalobce neoprávněně jinému opatřil a pro jiného přechovával přípravek obsahující prekursor a čin spáchal jako člen organizované skupiny a ve velkém rozsahu. Dále se dopustil jednání, které bezprostředně směřovalo k neoprávněné výrobě omamné a psychotropní látky, spáchal takový čin jako člen organizované skupiny ve velkém rozsahu, a tohoto jednání se dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, avšak k jeho dokonání nedošlo. Žalovaný dále zdůraznil, že závažnost tzv. drogové kriminality je dána právě závažností svého dopadu a mírou devastujícího účinku na psychické i fyzické zdraví konzumentů, ale i celkově na společnost, když užívání drog patří k sociálně patologickým jevům s nejvýznamnějšími negativními důsledky. I proto je boj proti tomuto typu kriminality řešen i v mezinárodním měřítku. Žalovaný uzavřel, že v případě žalobce vzhledem k povaze páchané trestné činnosti, jejímu rozsahu a společenské nebezpečnosti se jedná o vážný zločin, který předpokládá § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, pro vyloučení cizince z možnosti udělení doplňkové ochrany.
48. Z uvedeného vyplývá, že žalovaný při posuzování toho, zda jednání, kterým žalobce naplnil skutkovou podstatu výše uvedeného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku a zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, je „vážným zločinem“ ve smyslu § 15a zákona o azylu, nevycházel pouze z toho, že dané jednání je typově trestním zákoníkem označeno jako zvlášť závažný zločin, ale posuzoval individuální okolnosti daného případu. Žalovaný neopomněl hodnotit tuto otázku rovněž v souvislosti s judikaturou Nejvyššího správního soudu a Soudního dvora EU. Rovněž odkázal na dopady, které má výroba a obchod s omamnými a psychotropními látkami na společnost, kdy boj proti tomuto typu kriminality je proto řešen i v mezinárodním měřítku. Soud se se závěry učiněnými žalovaným v odůvodnění napadeného rozhodnutí ztotožnil a ve shodě s ním dospěl

k závěru, že žalobce spáchal závažný zločin, který je předvídan v ustanovení § 15a zákona o azylu, pro vyloučení z možnosti udělení doplňkové ochrany, bez ohledu na jeho formu účasti na trestné činnosti. Součástí definice organizované skupiny je, že každý její člen vykonává určitou úlohu, které v souhrnu zakládají trestný čin. Proto nelze relativizovat podíl žalobce na výrobě a distribuci drog. Jeho forma účasti a doznání v trestním řízení mělo účinky pouze pro trestní řízení při rozhodování o vině a trestu, nikoli v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Lze tedy uzavřít, že v daném případě byly naplněny předpoklady pro aplikaci ustanovení § 15a zákona o azylu.

49. Námitku neprovedení výslechu manželky a matky soud nepovažuje za důvodný, neboť (ne)prokázání výhrůžek žalobci nebylo důvodem pro zamítnutí žádosti žalobce, jejich existenci žalovaný aproboval, proto nebyl povinen provádět důkazy k prokázání daného tvrzení žalobce. Součástí správního spisu jsou oba trestní rozsudky, proto je námitka o absenci těchto podkladů nedůvodná.

50. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

51. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný sice měl ve věci úspěch, avšak žádné náklady mu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 3. června 2020

Mgr. Kamil Tojner, v. r.

soudce

